

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**پروژه‌های اجرایی اقتصاد مقاومتی
برنامه ارتقای توان تولید ملی
امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی**

جلد اول

عنوان و نام پدیدآور	پروژه‌های اجرایی اقتصاد مقاومتی برنامه ارتقای توان تولید ملی امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی - جلد اول/ گردآوری و تدوین عباس کشاورز... [و دیگران]؛ همکاران موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی؛ ناظر سیدحسن کاظمی، مجتبی پالوج. تهران؛ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی، ۱۳۹۵ -
مشخصات نشر	ج ۴: مصور، جدول.
مشخصات ظاهری	ج ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۰-۲۲-۷؛ ج ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۰-۲۶-۵؛ ج ۳: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۰-۲۴-۱؛ ج ۴: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۰-۲۵-۸
شابک	وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
وضعیت فهرست‌نویسی	موضوع: فرآورده‌های زراعی - ایران
موضوع	موضوع: فرآورده‌های کشاورزی - ایران - صنعت و تجارت
موضوع	موضوع: گوشت - ایران - صنعت و تجارت
شناسه افزوده	کشاورز، عباس [مهندس]
شناسه افزوده	کاظمی، سیدحسن، ۱۳۳۵ - ناظر
شناسه افزوده	پالوج، مجتبی، ۱۳۴۶ - ناظر
شناسه افزوده	موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی
شناسه افزوده	موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی
رده‌بندی کنگره	۹۱۰/۹ الف/ SB۱۸۷
رده‌بندی دیویی	۳۳۰.۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۰۵۸

عنوان: پروژه‌های اجرایی اقتصاد مقاومتی برنامه ارتقای توان تولید ملی امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی - جلد اول
گردآوری و تدوین: مهندس عباس کشاورز، عباس علی‌زاده مهر، دکتر حسن رکنی، مهندس محمدعلی طهماسبی، مهندس خداکرم جلالی، مهندس علیمیراد اکبری، مهندس عباس اسفندیاری‌پور، مهندس علیرضا مهاجر، مهندس حبیب امینی، دکتر کامبیز عباسی، مهندس یزدان سیف، دکتر محمدعلی باغستانی، مهندس هومن فتحی و دکتر سیف‌الله حقیقی
همکاران: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی (دکتر سید محمد موسوی، مهندس علی هلالی، مهندس فریدین حقانی، دکتر فرزین علی ملایری، مهندس نجمه‌الصباح گلچین)

ناظر: دکتر سیدحسن کاظمی - دکتر مجتبی پالوج

مسئول انتشار: فرهاد بلادر

کارشناس انتشار: فرزانه علایی

مدیر گروه پژوهشی: دکتر سیدمحمد موسوی

صفحه‌آرایی: ابراهیم حبیبی سیاهپوش

طراح روی جلد: مینا توکلی

تولید: بهمن ماه ۱۳۹۴

چاپ اول: فروردین ماه ۱۳۹۵

شمارگان: محدود

قیمت: ۳۷۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-7880-22-7

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اسرار علم

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

نشانی: خیابان کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی) - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰

<http://www.agri-peri.ir>

ISBN: 978-600-7880-22-7

پیش‌گفتار

در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و رویکردهای اصلی برنامه ششم و پیاده‌سازی آن در قالب اهداف، سیاست‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های پیش‌بینی شده در طول برنامه، ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با مسئولیت معاون اول محترم رییس‌جمهور و عضویت تعدادی از اعضای محترم دولت تشکیل گردید.

ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی به منظور اجرایی نمودن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کمی برنامه ششم اقدام به طراحی ۱۱ برنامه ملی و تبیین پروژه‌های بارز ذیل هر برنامه را نموده است. در چارچوب برنامه ارتقای توان تولید ملی (درون‌زایی اقتصاد) ذیل یکی از طرح‌های مربوط به امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی، ده پروژه بارز اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی با تأکید بر تولید داخلی محصولات راهبردی را ذیل آن انتخاب و تصویب شده است.

متعاقب انتخاب پروژه‌های مذکور و با توجه ویژگی‌های تخصصی هر یک از آنها، وزیر محترم جهاد کشاورزی نسبت به انتخاب ۱۶ پروژه اقدام نمود تا حسب مورد موضوع هر یک از پروژه‌ها، نسبت به طراحی برنامه اجرایی اقدام لازم معمول گردد.

شایان ذکر است با عنایت به اهمیت برخی از محصولات در حوزه خوداتکایی محصولات اساسی نظیر گندم، برنج، دانه‌های روغنی و... به‌ازای هر یک از محصولات فوق پروژه‌ای تعریف و مجری خاصی مشخص و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور معرفی شد.

کتاب حاضر جلد اول از مجموعه مجلدات برنامه‌های اجرایی ملی است که توسط مجریان محترم پروژه‌های فوق جهت اجرای هریک از پروژه‌ها تنظیم و تدوین شده است که شامل: پروژه افزایش ضریب خوداتکایی محصولات اساسی، پروژه تجهیز و نوسازی اراضی، احداث شبکه‌های اصلی و فرعی و پروژه تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینی بخش

کشاورزی، می‌باشد.

شایان ذکر است به منظور یکپارچگی در تنظیم و تدوین برنامه اجرایی هریک از پروژه‌ها، دستورالعمل واحدی یا هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه شد که در بخش

ضمایم کتاب نیز آمده است. در این دستورالعمل گام‌های لازم برای اجرای هر یک از پروژه‌ها و الزامات مرتبط با آن مورد توجه قرار گرفته است.

سند حاضر اولین جلد از مجموعه پنج جلدی برنامه ملی اجرایی پروژه‌های ده‌گانه مصوب کارگروه‌های امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی، هدفمندی یارانه‌ها و ارتقای بهره‌وری و دانش، بنیان کردن اقتصاد است به گونه‌ای که مجلدات اول، دوم و سوم در قالب دستورالعمل مربوطه نسبت به تبیین اهداف کلی و کمی تا افق ۱۴۰۴، سیاست‌ها، الزامات و عناوین کلی برنامه‌ها، پشتیبان اقدام شده و جلد چهارم به برنامه اجرایی بخش دانش بنیان ساختن پروژه‌ها، لحاظ امنیت و اثربخشی دانش و فناوری‌های نوین به برنامه‌های اجرایی تحقیق، ترویج و امور پس از عرضه است. حسب مورد هریک از پروژه‌ها در جلد پنجم منابع مالی و سرمایه‌گذاری مورد نیاز مشتمل بر منابع بخش عمومی، تسهیلات بانکی و آورده بخش خصوصی برآورد و پیش‌بینی شده و همچنین در مجلدات بعدی اهداف کمی هریک از پروژه‌ها در قالب برنامه اقتصاد مقاومتی آسانی به تفکیک کلیه استان‌های کشور تنظیم و به زیور چاپ آراسته شده است.

فرصت را مغتنم شمرده از معاون محترم امور تولید، ریس و کارشناسان محترم امور آب، کشاورزی و منابع طبیعی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و معاونین محترم وزارت متبوع به ویژه معاون محترم برنامه ریزی و اقتصادی و همچنین مجریان محترم هریک از پروژه‌ها بخاطر پشتیبانی و اهتمام در شروع این حرکت که گام مؤثری در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه در بخش کشاورزی و منابع طبیعی است، تقدیر نموده و از آقای دکتر مجتبی پالوج و همچنین از آقای دکتر سید محمد موسوی و همکاران ایشان جهت پیگیری و جمع‌بندی پروژه‌های فوق سپاسگزاری و از مدیریت محترم پردازش یافته‌های پژوهشی؛ آقای مهندس فرهاد بلادر بخاطر پیگیری فرایند چاپ و از آقای ابراهیم حبیبی سیاهپوش بخاطر صفحه آرایی کتاب تشکر می‌شود.

سید حسن کاظمی

ریس مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،

اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

بهمن ۱۳۹۴

خ	مقدمه
۱	فصل ۱: برنامه اجرایی پروژه های اقتصاد مقاومتی
۳	۱- پروژه افزایش ضریب خود اتکایی محصولات اساسی
۳	۱-۱- گندم
۳۳	۱-۲- برنج
۵۵	۱-۳- شکر
۸۵	۱-۴- سیب زمینی
۹۷	۱-۵- دانه های روغن
۹۷	۱-۵-۱- کلزا، سویا، افتاگ، نان، گندم، کنجد و
۱۱۱	۱-۵-۲- زیتون
۱۵۹	۱-۶- حبوبات
۱۷۷	۱-۷- پنبه
۱۹۹	۱-۸- جو
۲۱۷	۱-۹- ذرت دانه ای
۲۵۵	۱-۱۰- گوشت قرمز و شیر
۲۸۱	۱-۱۱- گوشت مرغ و تخم مرغ
۳۰۱	۲- پروژه تجهیز و نوسازی اراضی، احداث شبکه های اصلی و فرعی
۳۵۹	۳- پروژه تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینی بخش کشاورزی
۳۸۱	ضمایم
۳۸۳	ضمیمه ۱: دستورالعمل تدوین پروژه های اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
	ضمیمه ۲: مصوبه شورای اقتصاد در خصوص برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۴۰۱	۳- احکام مجریان پروژه های اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۴۰۷	

با عنایت به اهمیت و تنوع موجود در موضوعات و محصولات مشخص شده در ذیل هریک از ۱۰ پروژه اقتصاد مقاومتی طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی مرتبط با برنامه ارتقای توان تولید ملی (درون‌زایی اقتصاد) در بخش کشاورزی و منابع طبیعی و لزوم توجه ویژه به هریک از موضوعات و محصولات فوق، به منظور نیل به اهداف در نظر گرفته شده جهت برخی از پروژه‌ها و با عنایت به ابعاد متعدد و متنوع آن‌ها مجریان آنها حسب تخصص‌ها و ابعاد فنی آن به شرح ضمیمه این گزارش توسط وزیر محترم جهاد کشاورزی تعیین و به سازمان مدیریت و برنامه ریزی معرفی گردیده‌اند.

براین‌مبنای پروژه «افزایش خوداتکایی محصولات اساسی...» به عنوان یکی از ۱۰ پروژه اصلی به ۱۱ مجری سپرده شده است که شامل برنامه تولید مربوط به ۹ محصول استراتژیک زراعی گندم، برنج، چغندرقد، سیب زمینی، دانه‌های روغنی، حبوبات، پنبه، جو و ذرت دانه‌ای و نیز ۲ موضوع تولید با برنامه تولید محصولات دامی شامل تولید «گوشت قرمز و شیر» و نیز تولید «گوشت مرغ و تخم مرغ» است.

دیگر پروژه از مجموع پروژه‌های ده‌گانه که بنا بر تنوع و اهمیت موضوعات آن به مجریان متعدد سپرده شده است «پروژه تأمین داخلی نهال‌های مورد نیاز» است. این پروژه در مرحله اول به ۴ موضوع تولید نهال‌های اصلاح شده، تولید سم، تولید کود و تولید بذور تقسیم‌بندی شده است و با عنایت به تنوع و اهمیت تولید بذور، محصولات متفاوت راهبردی، برای هریک از محصولات فوق نیز به تعیین مجری اقدام شده است. بر همین پایه برای ۹ محصول راهبردی گندم، برنج، چغندرقد، سیب زمینی، دانه‌های روغنی، حبوبات، پنبه، ذرت و جو فرم جداگانه تولید بذور تدوین و تدارک دیده شده است.

در مجموع جهت اجرایی نمودن برنامه اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی جهت ۱۰ پروژه اصلی ۲۳ مجری مشخص تعیین شده است. فصل اول این گزارش بطور عمده شامل برنامه اجرایی پروژه‌های مورد نظر است. فصل دوم گزارش که شامل برنامه‌های اجرایی پشتیبان اعم از بسته‌های دانش بنیان نمودن، مشارکت مردمی و سایر بسته‌های پشتیبان و نیز بسته منابع مالی مورد نیاز پروژه‌های اقتصاد مقاومتی است با هماهنگی مجریان پروژه‌ها و زیربخش‌های پشتیبان در دست تدوین می‌باشد.